

Klachtnummer 2019/045

De Commissie kan zich voorstellen dat door de optelsom van observaties en de uitgebreide begeleiding de leerling het gevoel kan hebben gekregen dat hij een 'probleemgeval' was, waardoor hij niet goed in zijn vel kwam te zitten. Hoewel de begeleiding van de leerling met de beste intenties is ingezet, heeft dit helaas niet uitgekapt zoals bedoeld. De Commissie kan niet vaststellen welke invloed de nieuwe medicatie van de leerling hierin heeft gehad. Niet kan worden vastgesteld of de leerkracht eenzijdig gecommuniceerd heeft. Het is de Commissie niet gebleken dat de school is tekortgeschoten in haar zorgplicht. Op het moment dat de school handelingsverlegen was geworden, heeft zij het OPDC traject aangedragen voor observatie van de leerling in het speciaal onderwijs. Het doel hiervan was uit te zoeken wat de beste onderwijssetting voor hem zou zijn. Vast staat dat klagers het hiermee niet eens waren en hebben aangegeven zelf naar een andere, reguliere, school te gaan zoeken. De school heeft haar hulp hierbij aangeboden en heeft twee scholen aangedragen. De school heeft weersproken dat zij niet aan klagers zou hebben gemeld dat de ambulante begeleider vanuit Het Loket klagers kon ondersteunen. Klagers stellen dat het protocol voor dergelijke situaties onjuist is uitgevoerd. De school weerspreekt dat en wijst erop dat zij Het Loket erbij betrokken heeft, via de ambulante begeleider. De wijze van ondersteuning door een school wanneer een kind van school verandert is doorgaans maatwerk. Nu het een eigen keus is geweest van klagers om een andere reguliere school te zoeken voor de leerling, heeft de school niet veel meer kunnen doen dan zij heeft gedaan.

Advies aan:

het bestuur van A. (verder: bevoegd gezag), inzake de klacht van de heer en mevrouw B. (verder: klagers), ouders van C., tegen D. (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

Klagers hebben op 26 februari 2019 een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de Commissie). Op 12 maart 2019 is het ingevulde vragenformulier ontvangen.

Op 5 april 2019 hebben E. (directeur-bestuurder), F. (adjunct directeur-bestuurder), G. (intern-begeleider) en H. (leerkracht) een gezamenlijke schriftelijke reactie aan de Commissie doen toekomen.

De klacht is door de Commissie behandeld op de hoorzitting van 16 april 2019 te Den Haag. Klagers zijn in persoon verschenen. Namens het bevoegd gezag en de school zijn de leerkracht, de directeur-bestuurder en de adjunct directeur- bestuurder verschenen.

II. Standpunt van klagers

C. (8 jaar) heeft vanaf groep 1 tot circa halverwege groep 5 op de school gezeten. In groep 5 is het misgegaan tussen C. en de groepsleerkracht. De school heeft aangegeven geen andere mogelijkheden meer te zien dan hem 26 weken in een observatietraject op het SBO te

plaatsen, een zogenaamd Orthopedagogisch Didactisch Centrum-traject. Klagers zijn het hier niet mee eens, aangezien C. al volledig gediagnosticeerd is. Hierdoor zagen zij zich genoodzaakt een andere school voor hem te zoeken. Klagers zijn van mening dat de school hierin niet de juiste weg heeft bewandeld.

De klacht bestaat uit 2 onderdelen:

Het eerste klachtonderdeel is gericht tegen de leerkracht.

C. heeft door het gedrag van de leerkracht aan het begin van het schooljaar geen kans gehad. Het schooljaar is verkeerd begonnen omdat de leerkracht de zaken die juist goed gingen bij C. in het voorgaande schooljaar niet heeft overgenomen. Er is door de leerkracht niets gedaan met de aanbevelingen van de psychomotorisch therapeute (verder: PMT-therapeut). Zo heeft zij met klem aangegeven dat C. beweging buiten nodig heeft. De groepsleerkracht daarentegen houdt C. voor straf regelmatig binnen tijdens de pauze.

De leerkracht is C. minutieus gaan observeren, wat volgens de PMT-therapeut en de psychiater kan leiden tot niet-kind eigen gedrag en helemaal niet nuttig is. Ondanks dat klagers dit doorgegeven hebben aan de school is de leerkracht hiermee doorgedaan. De school heeft dit geen halt toegeroepen. C. heeft een depressie gekregen door de geestelijke mishandeling van de leerkracht. Hij voelde zich door de observaties van de leerkracht bekeken als een insect onder een microscoop, wilde niet meer naar school en wilde liever dood. C. heeft vanaf september 2018 nieuwe medicatie gekregen die naar de mening van klagers goed werkte; helaas deelde de leerkracht dit oordeel niet.

C. is een aantal maanden met zijn tafel onder het schoolbord geplaatst, volgens de leerkracht een prikkelarme plaats. Pas na advies van de huisarts heeft C. weer een ietwat normale plek in de klas gekregen.

Er is onnodig en eenzijdig gecommuniceerd door de leerkracht. De vragen van klagers worden niet beantwoord, maar slechts in het digitale logboek geplakt met de beantwoording "hier is het logboek weer". Ook op meldingen van voorvallen waarbij C. betrokken is, krijgen zij geen reactie. C. heeft ADHD; hij is een druk jongetje dat veel beweging nodig heeft. Zijn gedrag is een constante en elke dag hetzelfde. Zijn gedrag is vaak een reactie op een actie van een ander. Helaas wordt in het logboek van de actie van de aanstichter niet gerept en wordt alleen de fysieke reactie van C. beschreven. Hij voelt zich hierdoor vogelvrij verklaard. Wel staan in het logboek ellenlange verhalen waar klagers niets mee kunnen.

Het tweede klachtonderdeel is gericht tegen de handelwijze van de directie.

De leerkracht, intern begeleider en directeur blazen gebeurtenissen op.

Ondanks alle handvatten die zijn aangereikt, is het de school niet gelukt C. te begeleiden.

Voorstellen van klagers om hem door een externe deskundige te laten observeren werden afgewezen.

De nieuwe medicatie van C. moest nog gefinetuned worden, maar de school heeft hier geen begrip voor gehad.

De school is onrechtmatig een OPDC-traject ingegaan, terwijl dat niet voor C. bedoeld is.

Klagers zijn van mening dat het door de school voorgestelde traject niet de juiste oplossing is voor C., aangezien hij al volledig gediagnosticeerd is en begeleid wordt door professionals. Na gesprekken met Het Loket zijn klagers van mening dat er nog wel degelijk andere mogelijkheden waren, maar klagers zijn hier niet over geïnformeerd door de school. Ook heeft de school niet de hulp van Het Loket vanuit het Samenwerkingsverband ingeroepen. Klagers hebben de indruk gekregen dat zij zelf een andere school moesten zoeken. Klagers hadden een

slechte ervaring met BSO+ van Juvent, waar hij in groep 3 twee dagen per week naar toe ging, vandaar dat zij C. niet naar het speciaal onderwijs wilden laten overstappen.

De school is de zorgplicht niet nagekomen bij het overstappen naar een andere school. Klagers zijn zelf op zoek gegaan naar een andere school. Ze werden door de school verwezen naar twee scholen, zonder hen te wijzen op de gebruikelijke weg, namelijk dat Het Loket daarin bemiddelt. Het protocol voor dergelijke situaties is onjuist uitgevoerd.

Klagers zijn van mening dat er een duidelijke procedure moet komen voor conflictsituaties, die ook openbaar is voor ouders. Zij hebben zich in dit proces door school in de steek gelaten gevoeld.

Met C. gaat het goed op zijn nieuwe school, hij heeft alleen een achterstand met spelling.

III. Standpunt van de school

Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel stelt de school dat, op verzoek van de directie, de ambulant begeleider het leerkrachtgedrag geanalyseerd heeft. Er zijn in de afgelopen jaren geen klachten over de leerkracht geweest. Tijdens het verblijf van de oudere zus van C. in de groep bij de betreffende leerkracht, zijn er van klagers nooit klachten ontvangen.

Op 26 oktober 2018 heeft de leerkracht een gesprek gehad met klagers, waarbij is besproken dat C. op school ander gedrag vertoont dan thuis of op de zorgboerderij. Ook de onderwijsassistent en de ambulant begeleider hebben dit gedrag gezien. Er was meer aan de hand met C.: dat moest goed onderzocht worden. Begrijpelijk dat de observatie als minutieus wordt omschreven, maar dat was nodig om een reëel beeld van C.'s gedrag gedurende langere tijd te krijgen en welk gedrag structureel was.

De plaats van C. onder het schoolbord is gewijzigd nadat C. hoofdpijn heeft gekregen. Aan het begin van het schooljaar mogen de kinderen aangeven naast wie ze graag willen zitten. C. heeft dit gedaan, maar helaas lukte het C. niet om samen te werken in een groepje, ook niet met behulp van de onderwijsassistent. Omdat dit ten koste ging van de rust in de klas, is hij na vier weken apart gezet en mocht hij weer aansluiten bij het groepje als hij kon samenwerken. Dit gebeurde niet heel vaak, voornamelijk bij de zaakvakken.

C. werd door de leerkracht tijdens de pauze soms binnen gehouden als hij bijvoorbeeld uit het raam was geklommen, of fysiek gedrag had vertoond. Hij moest dan opschrijven waarom iets gebeurde, wat daar niet handig aan geweest was en hoe het voorkomen had kunnen worden. De leerkracht probeerde zo zijn gedrag inzichtelijk te maken.

Er was geen sprake van eenzijdige communicatie door de leerkracht. Klagers zijn door hem voor drie gesprekken uitgenodigd. Klagers schetsen naar aanleiding van het eerste gesprek van 14 september 2018 een oneerlijk beeld van de leerkracht. Aan het begin van het schooljaar is met klagers afgesproken dat het heen en weer schriftje bedoeld is om elkaar te informeren en dat tijdens het twee- of driewekelijkse overleg alle zaken inhoudelijk besproken worden. Aan klagers is al enkele malen eerder duidelijk gemaakt dat zaken niet inhoudelijk besproken worden per e-mail, maar dat hier gelegenheid voor is tijdens het overleg.

Ten aanzien van het tweede klachtonderdeel waarbij klagers van mening zijn dat Het Loket bij het ingezette OPDC-traject had moeten bemiddelen, stelt de school zich op het volgende standpunt.

De school heeft een heel pad doorlopen met C., maar het ging niet meer; de grens was bereikt. Alles is overlegd met klagers en het Samenwerkingsverband (SWV) is erbij betrokken.

De school heeft duidelijk gecommuniceerd; er zijn veel gesprekken met klagers geweest. Al in september 2018 is aan klagers verteld dat een OPDC-traject tot de mogelijkheden behoorde.

Op 24 september 2018 is C. gestart met zijn nieuwe medicatie, maar helaas ging het in de tweede week weer mis. Dit is niet beter geworden. Er was continu sprake van grensoverschrijdend gedrag van C. De school heeft in november 2018 aangegeven handelingsverlegen te zijn. C. is niet geschorst of verwijderd; hij mocht op school blijven. De school heeft de zorgplicht goed uitgevoerd. Ze heeft twee scholen aangedragen en klagers gevraagd of Het Loket moest bemiddelen. Klagers hebben zelf actie ondernomen, met behulp van de ambulant begeleider.

Met betrekking tot het protocol wijst de school erop dat zij Het Loket erbij betrokken heeft, via de ambulant begeleider. Het ondersteuningsprofiel geeft heel duidelijk aan wat de school wel en niet kan bieden. Als de conclusie getrokken moet worden dat een andere basisschool gezocht moet worden, is dat een vervelende situatie. Klagers hebben zelf aangegeven een andere basisschool te gaan zoeken. Klagers hebben niet ingezien hoeveel moeite het gekost heeft om C. te begeleiden. De school heeft aangeboden te helpen en ook scholen genoemd. De school heeft niet meegekregen dat klagers zich in de steek gelaten hebben gevoeld en betreurt dat.

Vanaf dag één is er veel tijd en energie in C. gestoken. Soms loop je vast en gaat het niet meer. De grens was voor school bereikt. De school heeft naar eer en geweten gehandeld en gedaan wat je van een school mag verwachten.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt naar aanleiding van het eerste klachtonderdeel als volgt: Klagers stellen dat C. door het gedrag van de leerkracht aan het begin van het schooljaar geen kans heeft gehad. Zij zijn van mening dat zijn aanpak, waaronder het vele observeren, eraan bij heeft gedragen dat C. zich bekeken voelde en depressief is geworden.

Met betrekking tot het binnen houden van C. in de pauze heeft de leerkracht gesteld dat dit alleen gebeurde als C.'s gedrag daartoe aanleiding gaf, en dat dit tot doel had zijn gedrag voor hem inzichtelijk te maken. Niet is gebleken dat sprake was van straffen. Ook met betrekking tot de plaats onder het schoolbord heeft de leerkracht toegelicht wat de reden ervan was, namelijk dat C. niet kon samenwerken in een groepje en hierdoor ook de rest van de leerlingen stoorde. Wanneer hij in staat was samen te werken, mocht hij bij zijn groepje aansluiten.

Naar het oordeel van de Commissie heeft de leerkracht C. mogen observeren. De leerkracht is begonnen met de observaties toen het niet goed ging met C. in de klas.

De observaties werden door de leerkracht gebruikt om het gedrag van C. te beschrijven, wat bij zijn taak als leerkracht hoort. Uit het logboek blijkt dat het om feitelijke observaties gaat, ingegeven door de klacht van klagers dat er in het voorgaande leerjaar te weinig communicatie is geweest over het problematische gedrag van C. Het is de Commissie niet gebleken dat klagers tegen de observaties bezwaar hebben gemaakt, bijvoorbeeld door dit in het logboek te vermelden.

De Commissie stelt vast dat C. vanuit een arrangement veel begeleiding en ondersteuning heeft gekregen van onder andere de ambulant begeleider en de onderwijsassistent. De Commissie kan zich voorstellen dat door de optelsom van observaties en de uitgebreide begeleiding C. het gevoel kan hebben gekregen dat hij een 'probleemgeval' was, waardoor hij niet goed in zijn vel kwam te zitten. Hoewel de begeleiding van C. met de beste intenties is ingezet, heeft dit helaas niet uitgekapt zoals bedoeld. De Commissie kan niet vaststellen welke invloed de nieuwe medicatie van C. hierin heeft gehad.

De Commissie kan niet vaststellen of de leerkracht eenzijdig gecommuniceerd heeft. Aan het begin van het schooljaar is afgesproken dat het logboek inhoudelijk besproken zou worden tijdens een gesprek met de leerkracht. Klagers hebben op 14 september 2018 het eerste gesprek met de leerkracht gehad. Het tweede gesprek van 21 oktober 2018 is door klagers afgezegd, nu ook al op 26 oktober 2018 een groot overleg gepland stond. Het derde geplande gesprek op 2 december 2018 is niet doorgegaan omdat er al een keuze gemaakt was voor een andere school. Door de leerkracht is echter wel de mogelijkheid geboden aan klagers om tijdens deze gesprekken inhoudelijk op zaken uit het logboek in te gaan. De Commissie is van oordeel dat er ook verder geen aanknopingspunten zijn om het eerste klachtonderdeel gegrond te verklaren, nu hetgeen door klagers is gesteld gemotiveerd is weersproken.

Met betrekking tot het tweede klachtonderdeel overweegt de Commissie als volgt. Het is de Commissie niet gebleken dat de school is tekortgeschoten in haar zorgplicht. Voor C. is een Ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. Voor het schooljaar 2018-2019 is een arrangement voor C. ingezet, waarbij hij extra ondersteuning en begeleiding kreeg vanuit het Samenwerkingsverband van de ambulante begeleider en de onderwijsassistent. Ondanks de nieuwe medicatie van C. ging het al snel weer mis en was er zeer regelmatig sprake van grensoverschrijdend gedrag van C. Op het moment dat de school handelingsverlegen was geworden, heeft zij het OPDC traject aangedragen voor observatie van C. in het speciaal onderwijs. Het doel hiervan was uit te zoeken wat de beste onderwijssetting voor hem zou zijn. Vast staat dat klagers het hiermee niet eens waren en hebben aangegeven zelf naar een andere, reguliere, school te gaan zoeken. De school heeft haar hulp hierbij aangeboden en heeft twee scholen aangedragen. De school heeft weersproken dat zij niet aan klagers zou hebben gemeld dat de ambulante begeleider vanuit Het Loket klagers kon ondersteunen. Klagers stellen dat het protocol voor dergelijke situaties onjuist is uitgevoerd. De school weerspreekt dat en wijst erop dat zij Het Loket erbij betrokken heeft, via de ambulante begeleider. De wijze van ondersteuning door een school wanneer een kind van school verandert is doorgaans maatwerk. Nu het een eigen keus is geweest van klagers om een andere reguliere school te zoeken voor C., heeft de school niet veel meer kunnen doen dan zij heeft gedaan. De Commissie is daarom van oordeel dat ook het tweede klachtonderdeel ongegrond is.

V. Het oordeel van de Commissie
De klacht is ongegrond.

VI. Advies aan het bevoegd gezag
De Commissie ziet geen aanleiding voor het doen van een aanbeveling aan het bevoegd gezag.

Aldus gegeven op 16 april 2019 door mr. Ch. M. van der Bas, voorzitter, mr. W.G.G.M. van Holsteijn en mr. P.H.M. Kanters als leden, in tegenwoordigheid van mr. H.M. Vos-van der Velden, secretaris.